

Pomáhat a chránit

NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SLUŽBY KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ

ředitel

Praha 17. listopadu 2019

Stanovisko Národní protidrogové centrály k projektu Revolution Train

Z pohledu nastavení legislativy vůči uživatelům nelegálních návykových látek, patří Česká republika mezi nejliberálnější země v Evropě. To se dlouhodobě odráží zejména ve srovnávacích studiích mezi mladými dospělými v Evropě, ve kterých přes aktuální pokles celoživotní prevalence užití některých nelegálních drog, vykazujeme stále velmi vysoká čísla. Společenská a mediální tolerance vůči zneužívání některých nelegálních návykových látek, se u marihuany pohybuje na hranici žité normality, navzdory porušování formální legality. K tomu po mnoho let přispívá relativizace a bagatelizace zdravotních, sociálních a kriminogenních rizik, směřování nesouvisajících obvykle liberalizačních či legalizačních témat s tématy zdravotními a tématy spojenými s osobními právy a svobodami.

Policie ČR má ve spolupráci s MV ČR i přes odlišný názor některých zastánců liberálně-legalizačních přístupů na řešení problematiky v oblasti návykových látek své nezpochybnitelné právo a zákonem deklarovanou povinnost podílet se na všeobecné primární prevenci a v rámci toho využívat postupy a strategie, které si vyhodnotí jako přínosné a efektivní. Strategie prevence ze strany orgánů vymáhajících platné právo jsou postaveny na základním postulátu, že užívat návykové látky není normální. Ze své logické pozice orgánu vymáhajícího právo jí pak v oblasti protidrogové prevence přísluší zejména úkol zvyšovat právní vědomí a to napříč cílovými skupinami. Projekt Revolution Train (RT) a návazný program „To je zákon kámo“ je jednoznačně na těchto zásadách postaven a vyvažuje tak přístupy, které jsou někdy i skrytě postaveny na principu „chceš-li užívat drogy, užívej je „bezpečně“ a budeš – li mít problém, my ti pomůžeme“.

Národní protidrogová centrála, která je od počátku projektu RT odborným partnerem projektu, v něm spatřuje příležitost jak s využitím moderní technologie vhodným způsobem oslovit cílovou skupinu dospívajících dětí a prostřednictvím reálného příběhu jí interaktivním způsobem přiblížit okolnosti vzniku jak drogové závislosti, možnosti její léčby, tak zejména rizika trestně právních následků, které jsou zpravidla dříve či později nedílnou součástí závislosti na drogách. Protidrogový vlak považuje za ojedinělý projekt tohoto typu, jehož nespornou výhodou je kromě jeho formy i mobilita a v neposlední řadě i možnost sběru značného množství dat. Projekt RT tak v sobě, obsahuje unikátní komunitní přínos, spočívající ve sběru dat od návštěvníků, která jsou obratem poskytována místním samosprávám. Místní samosprávy tak mají prakticky on-line k dispozici informace o tom, jak právě děti v jejich regionu tráví volný čas a jaké jsou jejich názory a postoje v této oblasti. Prostřednictvím návazného programu „To je zákon kámo“ pak program zvyšuje právní vědomí dětí a to formou, která je pro ně poutavá a atraktivní, jak vyplývá ze zpětných vazeb. Projekt je založen na principu zážitkové pedagogiky a vzájemné interakce a svým pojetím je ideálním a významným partnerem existujících programů.

Strojnická 27
poštovní schránka 62/NPC
170 89 Praha 7

Tel.: +420 974 836 531
Fax: +420 974 836 519
Email: npc@pcr.cz
ID DS: v2jdr7d

www.policie.cz

V otázce přístupu k prevenci rizikového chování, spojeného s nelegálními návykovými látkami a nastavení služeb vůči náhodným, příležitostným a experimentálním uživatelům nelegálních návykových látek, Policie České republiky odmítá dlouhodobě a argumentovaně ty typy intervencí, které jsou v přímém rozporu s platnou právní úpravou, či reflektují výlučně zájmy uživatele mimo společenské zájmy a realitu.

Významné postavení nestátních a neziskových organizací (NNO) zajišťujících protidrogové služby a jejich zásadní vliv na formulaci a směřování protidrogové politiky státu v uplynulých třiceti letech, se nepochybně příznivě odráží na epidemiologických ukazatelích spojených s problémovým užíváním nelegálních drog i nízkými ukazateli incidence infekčních onemocnění mezi problémovými uživateli nelegálních návykových látek. Na druhou stranu se toto postavení má tendenci přenášet do silnicích a koordinovaných snah o monopolizaci paradigmat protidrogové politiky, prostřednictvím formulací univerzalistických postulátů spojených s nelegálními návykovými látkami. V otázkách primární prevence, která je v České republice významně podfinancována, se tento vývoj velmi zřetelně projevuje v případě projektu Revolution Train, který je odpůrci prezentován jako neefektivní ba dokonce škodlivý. S ohledem na v čase se měnící argumenty, které jsou projektu vytýkány i razanci, se kterou k útokům na projekt dochází, lze odpor proti projektu spojit s finančními prostředky, které jsou na něj z veřejných rozpočtů vynakládány a dle názoru oponentů by měly být vynakládány na projekty jejich. Do jisté míry panuje i obava z narušení hegemonie nestátních a neziskových organizací v této oblasti.

Národní protidrogová centrála je ve věci projektu RT připravena zabývat se konstruktivní kritikou, nikoliv však kritikou jejíž motivace je postavena na boji o státní prostředky, zejména v reflexi aktuální situace kdy po 30 letech nedošlo k výrazné stabilizaci primární prevence a situace se v oblasti návykových látek výrazněji nelepší. Kampaň vedená proti projektu je založena právě na výše uvedeném a operuje s klamavými a nepravdivými údaji a prostřednictvím jedinců využila v poslední době např. platformu EUSPR (European Society for Prevention Research), neziskovou (dotačně fungující) organizaci, která nemá žádný oficiální statut v rámci EU, s cílem nabudit dojem, že jsou argumenty vědecky podloženy. Jedná se pouze o jinou názorovou platformu, která se na úrovni EU snaží zejména zabránit tomu, aby byl projekt prezentován jako příklad dobré praxe a nemohl se dobře umístit v rámci Evropské ceny prevence kriminality, kam byl za ČR jako vítěz národního kola Ministerstvem vnitra ČR nominován.

V rámci ČR je pak cílem ovlivnit rozhodování škol a jejich zřizovatelů (obce, kraje), aby nepodporovali projekt a nepracovali s ním v rámci svých preventivních aktivit. Kampaň se šíří spamovitě cestou NNO a některých spřízněných úředníků státní správy a samosprávy. Přes dlouhodobou kritiku projektu ze strany NNO a dalších zájmových skupin se Národní protidrogová centrála tímto způsobem vymezuje poprvé a to zejména proto, že míra hysterické kampaně proti projektu přesáhla hranici základního motta NPC „Honor et iustitia“.

vrchní rada brig. gen. Mgr. Jakub FRYDRYCH
ředitel

